UNIVERSITETET I BERGEN

Det juridiske fakultet

Til Studieutvalget **Sak 2/13 – 3**

Fra Studieseksjonen
(KNT/NIØS/INTØ/CHO)

Årsplan for utdanning – 2013

---

1. Innledning

Fakultetets årsplaner for utdanning har de siste par årene inneholdt ambisiøse planer for å følge opp utdanningsstrategien som ble lagt for 2011-2015[1].

Årsplanen for 2010[2] bygget på de forventede hovedtrekkene i strategiplanen som den gang var under utarbeidelse, og vektla blant annet utvikling av grensesnittet mellom administrasjon, vitenskapelig ansatte og faglig ledelse. Dette for å legge til rette for en systematisk kommunikasjon og informasjonsutveksling om forhold av sentral betydning for studiekvaliteten.

I årsplanen for 2011[3] begynte den konkrete oppfølgingen av fakultetets strategi for utdanning i perioden 2011-2015. Hvert hovedpunkt i planen bygget på sentrale deler av strategiplanen; overordnede mål for studieprogrammet (rettsvitenskap, etikk, verdier og internasjonalisering), indre sammenheng og progresjon mellom kursene på programmet, forskningsbasert undervisning og undervisnings- og forskningsteam.

---

[1] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/strategiplan-for-det-juridiske-fakultet-2011-2015

[2] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/tidligere-aarsplaner-handlingsplaner-og-strategiplaner/aarsplan-2010

[3] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/tidligere-aarsplaner-handlingsplaner-og-strategiplaner/aarsplan-2011

I planen for 2012[4] sto implementering av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning sentralt[5]. I 2013 gjenstår det å justere læringsmålene i det enkelte emne i henhold til programmets overordnete mål, som ble vedtatt av fakultetsstyret i desember 2012[6].

Et annet sentralt punkt i årsplanen for 2012 var evaluering av fakultetets studieprogram. I strategiplanen for 2011 til 2015 heter det at man skal «(…) gjennomføre en planmessig og langsiktig utvikling av kvalitetshevende undervisningstiltak, basert på evalueringer fra studenter og ansatte.» Det er ventet at det omfattende evalueringsarbeidet ferdigstilles i løpet av våren 2013. Dette materialet vil danne grunnlag for det videre kvalitetsutviklingsarbeidet, i tråd med fakultetets utdanningsstrategi, for resten av perioden. Materialet vil blant annet inkludere programsensorenes rapport om etikk, utviklingen av 4. studieår og evaluering av spesialemnene.

Årsplanen for 2013 skisserer hvordan fakultetet skal fortsette arbeidet med å realisere strategiplanen for 2011 til 2015. Et overordnet siktemål for 2013 er videreutvikling av *kultur og strukturer* for implementeringen av fakultetets utdanningsstrategi.

2. Kultur

2.1 Fakultetets policy

Fakultetsledelsen må tydelig formidle fakultetets utdanningsstrategi slik at de grunnleggende felles målsetningene og rammene for undervisningen er klare. Samtidig kan den kursansvarlige, sammen med sitt forskningsmiljø, videreutvikle sitt undervisningsopplegg på en fleksibel måte innenfor rammene.

Strategiplanen angir at undervisere og forskere som i samarbeid, inkludert den studieårsansvarlige, etablerer undervisnings- og forskningsteam med langsiktige perspektiv på utviklingen av undervisning, skal kunne motta særskilte driftsmidler fra fakultetet for å styrke forskningsmiljøet og den forskningsbaserte undervisningen ytterligere. Se for øvrig punkt 3.5 nedenfor.

Det er ellers en målsetning at studentene blir faglig utfordret i det enkelte kurs. Dette ut fra de mål strategiplanen skisserer og fra studentenes egne tilbakemeldinger. Så lenge det klargjøres overfor studentene, kan det for eksempel være nødvendig å gå dypere inn i noen problemstillinger på et kurs, til fortrengsel for andre problemstillinger, men likevel slik at alt som dekkes av kursets pensum er aktuelt i forbindelse med eksamen. Kurs- og eksamensoppgaver og vurderingsformer i løpet av studiet må dessuten utvikles slik at kursene fremmer og belønner studentenes evne til selvstendig og moden juridisk analyse. En viss variasjon i opplegget fra kurs til kurs, innenfor den eksisterende studiemodellen, kan være heldig.

---

[4] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2012

[5] http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/hoyere_utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk.html?id=564809

[6] http://www.uib.no/studieprogram/MAJUR#studieplan

Den enkelte kursansvarlig må tydelig formidle til studentene hva som forventes i løpet av et kurs. Dette skal fremkomme i de justerte læringsutbyttebeskrivelsene.

Dersom kursansvarlig ønsker å foreta endringer i kursets struktur og innhold skal det alltid forelegges studieutvalget, og i enkelte tilfeller også fakultetsstyret. Endringer skal alltid være forsvarlig ut fra de føringer som strategiplanen gir og programmets overordnede læringsmål.

Fakultetet må tydeligere formidle kvalitetsmål for utdanning ovenfor arbeidsgruppeledere, eksterne undervisere og sensorer, se punkt 2.3 nedenfor.

2.2 Møtesteder

Det er viktig at fakultetets ansatte møtes og diskuterer utdanning. Dette for å dra veksler på hverandres innsikt og erfaringer knyttet til ulike sider ved undervisning, både faglig, pedagogisk og administrativt.

De to siste årene har fakultetet arrangert studieseminar torsdag og fredag i årets første uke. Det er ønskelig at seminaret etableres som et årlig tiltak. Et fast tidspunkt må fastsettes. Møter mellom kursansvarlige for de ulike studieårene og avsluttende møter etter fullført undervisning på det enkelte kurs, er også egnet som arena for ideutveksling og samarbeid. Fakultetet vil fortsette å ha regelmessige møter med studentenes representanter, samtidig som den enkelte ansatte tar seg tid til samtaler med enkeltstudenter i sitt daglige virke.

2.3 Eksterne undervisere og sensorer

På grunn av fakultetets ressurssituasjon benytter vi i stor grad sensorer og veiledere på masteroppgaven som ikke er ansatt ved fakultetet.
Fakultetet må utvikle materiale og ordninger for å nå ut med informasjon til disse sensorene om hvordan fakultetet forventer at de skal løse de oppgavene vi gir dem, og om de retningslinjene og målene vi har for masterprogrammet i rettsvitenskap.

3. Struktur

3.1 Studieårsmøter

Våren 2011 ble det arrangert studieårsmøter for 1. – 4. studieår. Dette var møter der faglig og administrativ ledelse, kursansvarlige, studieårsansvarlige og Juridisk Studentutvalgs studieårskontakter deltok.

Våren 2013 vil det på nytt arrangeres slike, med målsetting om at disse kan arrangeres årlig. Møtene vil bli forsøkt lagt til samme dag i samme uke hvert vårsemester slik at møtetidspunktene er forutsigbare for deltakerne.

Møtene er viktige for at det modulbaserte utdanningsløpet ikke skal tape helhet, progresjon og felles målsetninger og utviklingsmuligheter av syne, samtidig som deltakernes erfaringer med det aktuelle studieåret deles og diskuteres.

På 1. og 2. studieår kan studieårsmøtene bidra til en enda tettere og mer målrettet oppfølging og opplæring av arbeidsgruppelederne, jf. nedenfor i punkt 3.2.

3.2 Opplærings- og oppfølgingsprogram for arbeidsgruppelederne

Å opprette strukturer som kan bidra til tettere oppfølging av arbeidsgruppelederne gjennom studieåret, og øke kvaliteten på opplæringsdelen deres er viktig for den totale studiekvaliteten. Arbeidsgruppelederne bidrar sterkt til studentenes læring og holdninger de to første årene av studiet. Strukturer for opplæring og oppfølging vil også kunne fungere som forskerrekruttering – og dermed som rekruttering av fremtidige undervisere ved fakultetet.

Studieseksjonen vil i samarbeid med kursansvarlige og faglig ledelse forsøke å utvikle et mer helhetlig og gjennomgående program for de som blir ansatt som arbeidsgruppeledere f.o.m høsten 2013. Det gjøres tiltak allerede for studieåret 2012/2013. Det vil bli arbeidet med etablering av system for evaluering av enkelt arbeidsgruppeleders arbeid, noe som er fremsatt som et ønske fra arbeidsgruppelederne selv.

3.3 Digitalisering

På fakultetets studieseminar i januar 2013 var digitalisering i et studiekvalitetsperspektiv hovedtema. Seminaret ga mange interessante innspill til det videre arbeidet. I løpet av 2012 har digital undervisning i form av podcast av forelesninger, opptak av faglige diskusjoner og opprettelse av kurs-blogger blitt prøvd ut på flere emner.

I 2013 vil vi fortsette å prøve ut digitale medier for å se hvordan de kan fungere som middel til økt studiekvalitet, og om de kan gi ressursmessige og pedagogiske fordeler. Digital undervisning vil gjøre det enklere å gi andre kursansvarlige innsikt i ens eget kursinnhold, og å kunne bruke utdrag av digitalt materiale fra ett kurs inn i et annet kursopplegg. Dette kan bidra til å gjøre studieprogrammet mer helhet. Digital undervisning vil også kunne gi de forskjellige underviserne anledning til å gjennomføre en slags «fagfellevurdering» av undervisningen. Siden de kursansvarlige har opphavsrettene til sine opptak av undervisningen, må alle ordninger bygge på den enkelte kursansvarliges samtykke.

Det vil fortsatt være opp til hver enkelt underviser å vurdere om de vil eller hva/hvor mye de vil benytte seg av digitale verktøy. Fakultetet må i løpet av 2013 lage en plan for opplæring og oppfølging i de nye verktøyene, administrativt, faglig og pedagogisk.

3.4 Samarbeid mellom ledelse, administrasjon og undervisere

Arbeidet med grensesnittet mellom ledelse, vitenskapelig og administrativt ansatte som begynte med årsplanen for 2010, må fortsette.

Møter med kursansvarlige, studieårsansvarlige og faglig/administrativ ledelse legges inn i planen for alle kurs i god tid i forveien.

Administrasjonen har kunnskap og erfaringer knyttet til fakultetets ytre rammevilkår som kan bidra i fordelingen av undervisningsressurser og gjøre utvikling av nye kursopplegg mer effektiv og vellykket.

3.5 Undervisnings- og forskningsteam

Undervisnings- og forskningsteam bør etterhvert bli en sentral del av fakultetets struktur for undervisning. Teamene vil kunne bidra til å realisere fakultetets mål om mer dyptgående forskningsbasert undervisning og bidra til rekruttering av dyktige studenter inn i forskerstillinger. De vil også kunne bidra til mer effektiv og bedre ressursbruk ved at fagmiljøenes kunnskap og kompetanse kommer undervisningen til gode i enda større grad.

4. Internasjonalisering

Handlingsplanen for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet gjelder ut 2013. Internasjonaliseringsarbeidet vil fortsette i samsvar med oppfølgingsplanen som er utarbeidet for de enkelte år i planperioden og for tiltak som vil gå over hele perioden. Foruten tiltak i handlingsplanen som er planlagt gjennomført i 2013, vil internasjonaliseringsarbeidet i 2013 i stor grad dreie seg om gjennomføring av de mange ulike prosjektene fakultetet har fått innvilget midler til.

Blant disse prosjektene kan vi nevne:

- phd-seminar på Nordic Centre ved Fudan University i Shanghai i juni
- workshop/seminar med norske og kinesiske forskere på Renmin University Beijing i juni 2013.
- Miljørettsseminar i Russland med norsk og russisk deltakelse våren 2013
- Utlysning av studentstipend til russiske studenter våren 2013 for studier ved fakultetet høsten 2013
- Styrking av det nordiske nettverket i strafferett ved at utvalgte forskere fra Russland, Kina og England inviteres til strafferettsworkshopen som fakultetet er vertsskap for i april
- Delegasjonsreise til USA i mai. Besøke University of Colorado at Boulder og Pennsylvania State University kombinert med deltagelse på NAFSA (Association for International Educators)-konferansen i St. Louis
- Delegasjonsreise til Canada høsten 2013

Internasjonaliseringsarbeidet ved fakultetet vil dermed også i 2013 særlig fokusere på Russland, Kina og Nord-Amerika. I tillegg vil det selvsagt også bli lagt vekt på å opprettholde det gode samarbeidet med våre mange europeiske partnere.

I tillegg vil den årlige Hamline University's sommerskole som fakultetet vertsskap for og bidragsyter til, gjennomgå en fornying og endring i 2013. Arbeidet som blir lagt ned her ser en for seg at kan danne grunnlag for at programmet i fremtiden videreutvikles til å bli et spesialemne ved fakultetet.